

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research Method) เพื่อศึกษาการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยศึกษาประวัติความเป็นมาของการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนจากข้อมูลและ เอกสารตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเอกชน ศึกษาการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของ อาร์เธอร์ คับเบิลยู ชิคเกอร์ริง (Arthur W. Chickering) ตามการรายงานของนักศึกษาและความคิดเห็นของอาจารย์ใน 7 ด้านคือ

1. การพัฒนาสมรรถภาพ (Achieving Competence)
2. การพัฒนาอารมณ์ (Managing Emotion)
3. การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง (Becoming Autonomous)
4. การพัฒนาความมีเอกลักษณ์ (Establishing Identity)
5. การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Freeing Interpersonal Relationship)
6. การกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน (Clarifying Purposes)
7. การพัฒนาบูรณาการ (Developing Integrity)

การศึกษา เอกสารและการสัมภาษณ์

1. การศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนที่ปรากฏ ได้แก่ หนังสือประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย เอกชน หนังสือคู่มือนักศึกษา ระเบียบการและหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน เอกสาร รายงานสถานภาพมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย เอกชน พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พุทธศักราช 2522 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ตลอดจนสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่จะให้รายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน
2. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชน จำนวน 7 ท่าน ดังนี้ คือ

1. นายอาทร ชนเห็นชอบ (ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย).
2. ศาสตราจารย์ ปิจจัย มุนนาค (อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)
3. ศาสตราจารย์ ดร.ธนู แสงศักดิ์ (รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม)
4. ศาสตราจารย์ อรุณ ทองคอนเหมือน (ประธานสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย).
5. อาจารย์ เอกชาติ สมพงษ์ (รองอธิการบดีฝ่ายบริหารสถาบันเทคโนโลยี สิงคม เกริก)
6. อาจารย์ กาญจนา บุรณะพิมพ์ (หัวหน้างานรับสมัครและเทียบโอน สำนักบริหารการศึกษาศาสนา เทคโนโลยี สิงคม เกริก)
7. อาจารย์ ลินธะวา ความศิษฐ์ (อาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเพื่อการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ประจำที่สอนนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ของมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 6 แห่ง จำนวน 183 คน และนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ของมหาวิทยาลัย เอกชน

2. กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 6 แห่ง มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 5,667 คน ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตารางการสุ่มขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970: 607-609). ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 359 คน จำแนกออกเป็นรายมหาวิทยาลัย และคณะต่าง ๆ ได้ดังนี้

	คณะบริหารธุรกิจ	คณะบัญชี	คณะเศรษฐศาสตร์	คณะสังคมศาสตร์	คณะมนุษยศาสตร์	คณะนิติศาสตร์	คณะวิทยาศาสตร์	คณะนิเทศศาสตร์	คณะวิศวกรรมศาสตร์	คณะพยาบาลศาสตร์	รวม
1. มหาวิทยาลัยพายัพ	10	—	—	10	10	—	10	—	—	10	50
2. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	25	25	—	—	22	—	—	25	—	—	97
3. มหาวิทยาลัยธุรกิจ- บัณฑิตย	20	20	17	—	17	20	—	—	—	—	94
4. มหาวิทยาลัยหอการค้า ไทย	15	15	15	—	15	—	15	—	—	—	75
5. มหาวิทยาลัยเทคนิค สยาม	7	—	—	—	6	6	—	—	7	—	26
6. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	4	4	—	—	—	5	—	—	4	—	17

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบประ เภ็นตนเอง และแบบสอบถาม
เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน

แบบประ เภ็นตนเองและแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนตาม แนวทฤษฎีการพัฒนา

นักศึกษาทั้ง 7 ด้านของซิคเกอร์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาของ

มหาวิทยาลัย เอกชน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิค เกอริงทั้ง 7 ด้านแล้วนำมาสร้างข้อคำถามที่เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาแต่ละด้านในข้อคำถามตอนที่ 2 โดยมีรายละเอียดของข้อคำถาม ดังนี้

ด้าน	ข้อคำถามของ นักศึกษา	ข้อคำถามของ * อาจารย์
1. การพัฒนาสมรรถภาพ	1 - 9	1 - 9
2. การพัฒนาอารมณ์	10 - 20	10 - 16
3. การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง	21 - 31	17 - 24
4. การพัฒนาความมีเอกลักษณ์	32 - 39	25 - 30
5. การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล	40 - 50	31 - 37
6. การกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน	51 - 57	38 - 43
7. การพัฒนาบุรณภาพ	58 - 70	44 - 52

2. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเอกชน แล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม ตอนที่ 3 และ ตอนที่ 4 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน

3. นำแบบประเมินตนเองและแบบสอบถามไปหาความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ช่วยตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขปรับปรุงและเพิ่มเติม ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว

ประกอบด้วย

3.1	ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร	จามรมาน
3.2	รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนาวั	ขจรศิลป์
3.3	รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ	โคตรจรัส
3.4	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร	สินสิริ
3.5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ	คุปรัตน์
3.6	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์	บุญนุช

4. ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามของแบบประเมินตนเอง แล้วนำไปทดลองใช้กับนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 15 คน และนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 15 คน และนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 15 คน และนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 15 คน เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาของนิสิตซึ่งแสดงถึงความตรงเชิงจำแนกผลปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่ 4 มีการพัฒนาสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 ทั้ง 7 ด้าน

5. นำแบบประเมินตนเองไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยงของแบบประเมินตนเอง (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.91 ซึ่งนับได้ว่า แบบประเมินตนเองฉบับนี้มีความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงนำแบบประเมินตนเองไปใช้เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาต่อไป

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจและให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไขข้อคำถามและภาษาบางข้อแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาจารย์ประจำที่สอนนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.82 ซึ่งนับได้ว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปใช้เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ต่อไป (ดูแบบประเมินตนเองและแบบสอบถามในภาคผนวก)

การกำหนดค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

ผู้วิจัยกำหนดค่าของแบบประเมินตนเองและแบบสอบถามดังนี้

แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามตอนที่ 2 กำหนดค่าดังนี้

5	หมายถึง	มีการพัฒนาในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีการพัฒนาในระดับ	มาก
3	หมายถึง	มีการพัฒนาในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีการพัฒนาในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	มีการพัฒนาในระดับ	น้อยที่สุด

แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามตอนที่ 3 กำหนดค่าดังนี้

5	หมายถึง	ควรจะพัฒนาในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	ควรจะพัฒนาในระดับ	มาก
3	หมายถึง	ควรจะพัฒนาในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	ควรจะพัฒนาในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	ควรจะพัฒนาในระดับ	น้อยที่สุด

การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

การแปลค่าของแบบประมาณค่าของแบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม เกี่ยวกับการพัฒนา
นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนกำหนด ดังนี้

แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามตอนที่ 2 กำหนดค่าดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	4.51-5.00	หมายความว่า	มีการพัฒนาในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	3.51-4.50	หมายความว่า	มีการพัฒนาในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.51-3.50	หมายความว่า	มีการพัฒนาในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.51-2.50	หมายความว่า	มีการพัฒนาในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00-1.50	หมายความว่า	มีการพัฒนาในระดับ	น้อยที่สุด

แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามตอนที่ 3 กำหนดค่าดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	4.51-5.00	หมายความว่า	ควรจะพัฒนาในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	3.51-4.50	หมายความว่า	ควรจะพัฒนาในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.51-3.50	หมายความว่า	ควรจะพัฒนาในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.51-2.50	หมายความว่า	ควรจะพัฒนาในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00-1.50	หมายความว่า	ควรจะพัฒนาในระดับ	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยจัดทำหนังสือขออนุญาตนายคณบดีสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแห่งประเทศไทย หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 6 แห่ง และขอความร่วมมือจากอาจารย์และนักศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เอกสารและการสัมภาษณ์

เอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาจากมหาวิทยาลัย เอกชน ทั้ง 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหัทธ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม มหาวิทยาลัยศรีปทุม กองสถาบันอุดมศึกษา เอกชน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ เอกชน

การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย เอกชน ผู้บริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ เอกชน ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ตลอดจนผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายอาทร	ชนเห็นชอบ
2. ศาสตราจารย์ บัณฑิต	นูนนาค
3. ศาสตราจารย์ ดร.ธัญ	แสงศักดิ์
4. ศาสตราจารย์ อรุณ	ทองคอนเหมือน
5. อาจารย์ เอกชาติ	สมพงษ์

6. อาจารย์ กาญจนา บุรณะพิมพ์
7. อาจารย์ ลินธะวา ความศิษฐ์

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลาในการสัมภาษณ์ คนละประมาณ 40 - 60 นาที

2. แบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัย-เอกชนที่ทำการศึกษาทั้ง 6 แห่ง ปรากฏว่า แบบประเมินตนเองสำหรับนักศึกษา จำนวน 359 ชุด เก็บรวบรวมฉบับที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น 302 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.12 สำหรับแบบสอบถามสำหรับอาจารย์จำนวน 183 ชุด เก็บรวบรวมฉบับที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น 168 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.80

ตารางที่ 1 แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามมหาวิทยาลัย

	นักศึกษา			อาจารย์		
	แจก	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ	แจก	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
1. มหาวิทยาลัยพายัพ	50	42	84.00	53	49	92.45
2. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	97	78	80.41	41	38	92.68
3. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	94	71	75.53	36	30	83.33
4. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	75	70	93.33	27	25	92.59
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม	26	24	92.30	14	14	100.00
6. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	17	17	100.00	12	12	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับดังนี้

1. เอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษา เอกสารและการสัมภาษณ์ มาประมวลเข้าด้วยกันแล้วเสนอในรูปแบบความเรียง

2. แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลตามการรายงานของนักศึกษาและความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิกเกอร์ตั้ง 7 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาอภิปรายผลในรูปของตารางและ เสนอผลในรูปความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย